

Tutkimus MH-luonnekuvaustulosten hyödyntämisestä jalostuksessa

Katariina Mäki 2014

Pitkäkarvaisilla collieilla esiintyy Ruotsissa yleisesti pelkoihin liittyviä ongelmia. Vuosittain yli 200 rodun edustajaa osallistuu MH-luonnekuvaukseen, joka sisältää 33 erilaista arvioitavaa kohtaa. Ruotsalaisessa tutkimuksessa selvitettiin voitaisiinko MH-tuloksia käyttää jalostuksen apuna vähentämään arkielämässä esiintyvää arkuutta ja pelokkuutta.

Tutkimusaineistona olivat 2953 pitkäkarvaisen collien MH-kuvaustulokset. Kuvauksen eri osia yhdistettiin Ruotsissa aiemmin tehtyjen tutkimusten mukaisesti kuvaamaan viittä taustalla olevaa persoonallisuusominaisuutta. MH-aineiston lisäksi tutkijat keräsivät tietoa koirien jokapäiväisestä kotikäyttäytymisestä Canine Behavioral Assessment and Research Questionnaire (C-BARQ) -kyselyn avulla. Tietoja saatiin 1738 koirasta. Kyselytulokset yhdistettiin 18:aan taustalla olevaan käyttäytymisen alaluokkaan.

Persoonallisuusominaisuuksien periytymisasteet vaihtelivat välillä 0,13-0,25 ja kyselytulosten alaluokkien periytymisasteet välillä 0,06-0,36. Perinnöllisten tunnuslukujen arvioinnissa huomioitiin erot urosten ja narttujen sekä kuvausvuosien ja –kuukausien välillä. Lisäksi huomioitiin tuomarien ja testikertojen välisiä eroja.

MH-tulosten ja kyselyn välillä oli voimakkaita geneettisiä yhteyksiä (korrelaatioita). Esimerkiksi uteliaisuus/pelottomuus (MH) oli vahvassa yhteydessä (-0,70) kyselyn ei-sosiaaliseen pelkoon. Negatiivinen yhteys tarkoittaa, että uteliaisuuden ja pelottomuuden lisääntyessä ei-sosiaalinen pelko vähenee.

Sosiaalisuus (MH) taas oli vahvassa yhteydessä kyselyn vierasta ihmistä kohtaan osoitettuun kiinnostukseen (0,87) ja pelkoon (-0,80). Leikkisyys (MH) oli yhteydessä kiinnostukseen leikkiä ihmisen kanssa (0,63), ja taipumus lähteä takaa-ajoon (MH) oli yhteydessä kyselyn takaa-ajo – luokkaan (0,73).

Tutkijat totesivat tulosten perusteella, että MH-luonnekuvaus on tehokas jalostuksen apuväline, jonka avulla voidaan vähentää pitkäkarvaisilla collieilla esiintyvää arkuutta ja pelokkuutta. MH-kuvauksen tuloksia voidaan käyttää myös muiden ominaisuuksien jalostuksessa.

Lähde

Arvelius, Asp, Fikse, Strandberg & Nilsson 2014. Genetic analysis of a temperament test as a tool to select against everyday life fearfulness in Rough Collie. *J. Anim. Sci.* 92(11): 4843-55. doi: 10.2527/jas.2014-8169.